

A Magyar Köztársaság nevében!

A Fővárosi Ítéltábla a Danubia Szabadalmi és Védjegy Iroda Kft. (...., ügyintéző: dr. Takács Zoltán jogtanácsos) által képviselt, felperes neve(...) felperesnek - a dr. Csóka László Ügyvédi Iroda (....., ügyintéző: dr. Csóka László ügyvéd) és a Gellér és Kis Ügyvédi Iroda (.... ügyintéző: dr. Gellér Balázs József ügyvéd) által képviselt, (.....) alperes ellen - védjegybitorlás megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2006. október 20. napján kelt, 1.P.630.032/2005/14. számú ítélete ellen az alperes részéről 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja és az elsőfokú perköltség összegét 61.000 (Hatvanegyezer) Ft-ra leszállítja. Az ítélet egyéb rendelkezéseit azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy az alperes a felperes lajstromszámú védjegyét bitorolta.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 30.000 (Harmincezer) Ft másodfokú részperköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének részben helyt adva ítéletében megállapította: az alperes azzal, hogy 2005. augusztus 10-én 1440 db spanyol feliratozású „Palmolive Classico” megjelölésű szappan terméket kívánt kivinni az országból, bitorolta a felperes ... (helyesen:) lajstromszámú védjegyét. Az alperest eltiltotta a további jogsértéstől, valamint elrendelte a lefoglalt termékeknek az alperes költségén történő megsemmisítését. Az alperest adatszolgáltatásra kötelezte arról, hogy a jogsértő termékeket mikor, kitől szerezte be és hol raktározta. Az ezt meghaladó keresetet, amely a jogsértés abbahagyására, elégtételadásra kötelezésre, valamint a termékek lefoglalására irányult, elutasította. Az alperest 200.000 Ft perköltség megfizetésére kötelezte.

Tényként állapította meg, hogy a felperes-i elsőbbséggel jogosultja a lajstromszámú „Palmolive” szóvédjegynek, amelynek oltalma a harmadik áruosztályba sorolt „pipere és borotvaszappanok”-ra terjed ki.

Az ítélet tényállása szerint a felperest 2005. augusztus 10-én a arról tájékoztatta, hogy az alperes - egyebek mellett - 1440 db, 80 grammos „PALMOLIVE” megjelölésű szappan kiléptetését kezdeményezte. A Vámhatóság az árut közvetlen vámfelügyelet alá vonta.

A felperes védjegybitorlás megállapítása és jogkövetkezmények alkalmazása iránti keresetét a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény (Vt.) 12. § (1) bekezdésére, (2) bekezdés a) pontjára, (3) bekezdés d) pontjára és 27. § (2) bekezdés a), b) c) és f) pontjaira alapította. Álláspontja szerint a termékek az 1990-es években, vagy még korábban olyan, a mexikói piacra gyártott szappanok, amelyeket az Európai Gazdasági Térség (EGT) területén nem ő hozott forgalomba, és azokat nem is az ő hozzájárulásával hozták ott forgalomba. Hivatkozott arra is, hogy a gyártás óta eltelt hosszabb időre tekintettel a termékek minősége megromlott, ezért forgalmazásuk a fogyasztóknak a felperesi termékek iránti bizalmát megingatná.

Az alperes a kereset elutasítását indítványozta. Védekezése szerint a védjeggyel ellátott termékek eredetiségét a felperes sem vonta kétségbe. A termékeken lévő spanyol feliratozás folytán akár arra is lehet következtetni, hogy azokat a közösség tag Spanyolországban hozták forgalomba, márpedig ebben az esetben bekövetkezett a védjegyjog kimerülése. Arra hivatkozott, hogy a védjegybitorló jelleg bizonyításának kötelezettsége a Pp. 164. § (1) bekezdéséből kiindulva a felperest terheli, a felperesnek kell végigkövetnie a forgalmazási láncot és megjelölni, mely ponton vált a forgalmazás jogszerűtlenné.

Kérte továbbá a per tárgyalásának a Pp. 155/A. §-a szerinti felfüggesztése mellett az Európai Bíróság megkeresését, mert megítélése szerint a magyar bírói gyakorlat ellentétes az Európai Bíróság gyakorlatával.

Az elsőfokú bíróság döntése során abból indult ki, hogy a felperes hiteles lajstromkivonattal igazolta a védjegyoltalom fennállását, azt pedig, hogy az alperesi termék a védjegy árujegyzékében foglaltakkal azonos, maga az alperes sem vitatta.

Rámutatott arra, hogy pusztán a termékek eredeti mivolta nem zárja ki a védjegybitorlás megállapíthatóságát. A védjegy törvényből nem vezethető le olyan következtetés, hogy a bitorlás eredeti termékkel nem valósítható meg. A jogsértő magatartás abban áll, hogy a megjelölés használatához hiányzik a védjegy jogosult engedélye.

Az alperesi védekezés kapcsán kifejtette, az adott perben nem az volt kérdéses, hogy a jogszerűen forgalmazott termék harmadik országba való kiviteléhez kell-e a védjegy jogosult engedélye, hanem, hogy valóban jogszerű-e a termék EGT-n belüli forgalmazása.

Nem fogadta el az alperesnek védjegyoltalom kimerülésére hivatkozását sem. E körben nem osztotta az alperesnek a bizonyítási teherre vonatkozó álláspontját sem. Úgy foglalt állást, hogy a Vt. 16. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek meglétét, vagyis azt, hogy a termékeket a védjegyjogosult vagy más az ő kifejezett hozzájárulásával hozta forgalomba az EGT területén - a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint - az alperesnek kellett volna bizonyítania. Mivel az alperes e bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, a jogsértés megállapítható.

A jogsértés megállapítása folytán alkalmazta a rendelkező rész szerinti objektív jogkövetkezményeket, azonban az egyszeri magatartás miatt nem látta szükségesnek az alperest az abbahagyására kötelezését. A közvetlen vámfelügyelet alá helyezésre tekintettel mellőzte a lefoglalás elrendelését, és a jogsértés súlyát mérlegelve tekintett el az elégtételadástól.

Nem tartotta indokoltnak annak az alperesi indítványnak a teljesítését sem, hogy a bíróság - előzetes döntéshozatal végett - keresse meg az Európai Bíróságot. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem áll fenn ellentmondás a hazai bírósági gyakorlat és az alperes részéről közelebbről meg sem jelölt közösségi normák között.

Hatáskör hiányában nem kívánt állást foglalni az alperesnek a vámhatósági eljárás szabálytalanságára és az 1383/2003/EK rendelet értelmezésére vonatkozó előadásával kapcsolatban, kiemelve, hogy erre a hatósági határozat elleni jogorvoslati eljárásban lehetett volna hivatkozni.

Az ítélet ellen - a perköltségre is kiterjedően - az alperes terjesztett elő fellebbezést annak megváltoztatása és a kereset elutasítása érdekében. Fellebbezésében megismételte a védjegyjog kimerülésére vonatkozó álláspontját, hangsúlyozva, hogy a jogsértés megvalósulása szempontjából döntő a forgalomba hozatal helyének megállapítása. Ha valóban jogsértés történt, az nem a kivitellel, hanem a behozattal, illetve az áru alperes általi megvásárlásával történt meg.

Sérelmezte az elsőfokú bíróságnak a bizonyítási teherre vonatkozó álláspontját. E vonatkozásban felhívta a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, az 1988. december 21-i 89/104 EGK Első Tanácsi Irányelv (Irányelv) 7. cikkét. Hangsúlyozta, életszerűtlen és nem is megoldható, hogy az alperes kutassa fel a határokon átnyúló kereskedők tucatjait, miközben a felperes még az áru első vevőit sem nevezi meg. Jogi álláspontjának alátámasztására megjelölte az Európai Emberi Jogi Egyezmény 6. cikkében, az Alkotmány 57. §-ában és a Pp. 2. § (1) bekezdésében foglaltakat is.

Kifogásolta továbbá a terhére megítélt perköltség összegét is, kiemelve: a perköltség még abban az esetben is eltúlzott, ha azt az elsőfokú bíróság a 32/2003.(VIII.22.)IM rendelet 3. § (3) bekezdése szerint a meg nem állapítható perérték alapján határozta meg, mivel az ügyben mindössze egy tárgyalás volt és nem volt szükség különösen bonyolult beadvány szerkesztésére sem. Az adott

ügyben azonban a Vámhivatal által megjelölt áru-érték napi árfolyamon számítva 28.000 Ft-nak felel meg, vagyis ezt az összeget kellett volna perértéknek tekinteni.

Fellebbezésének kiegészítéséhez az Egyesült Királyságból történt beszerzés igazolására csatolt egy angol nyelvű számla másolatot, előadva, hogy erre a körülményre korábban a bizonyítási teherre vonatkozó álláspontja folytán nem hivatkozott.

Változatlanul kérte az Európai Bíróság megkeresését, a megjelölve az Európai Bíróság C-405/03, úgynevezett Colgate-ügyben hozott döntését, amely - értelmezése szerint - a védjegyjogosult bizonyítási kötelezettségét mondta ki.

A felperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta; ellenezte a per tárgyalásának az előzetes döntéshozatali eljárás céljából történő felfüggesztését.

A Fővárosi Ítéltábla 7. sorszámú végzésével elutasította az alperesnek az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelmét. Indokolása szerint az utolsó fórumként eljáró Fővárosi Ítéltáblát terheli ugyan kezdeményezési kötelezettség, de mindenképpen vizsgálni kell az Európai Bíróság joggyakorlatában - így a 283/1981. számú, úgynevezett CILFIT ügyben - kimunkált feltételek alkalmazhatóságát. Kifejtette, hogy az adott esetben - a Pp. 155/A. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó -, az Európai Közösséget létrehozó Szerződés (EKSZ) 234-ik cikke szerint nincs szükség az alperes által indítványozott kérdések tekintetében a közösségi jogszabály értelmezésére.

Az alperes részéről értelmezni kért egyik kérdés ugyanis az volt, hogy a jogkimerülés kiterjed-e az árunak az országból való kivitelére. Ezzel kapcsolatban a másodfokú bíróságnak az volt az álláspontja, hogy a perben nem ez a releváns kérdés, hanem az, hogy a jogkimerülés bekövetkezett-e. Amennyiben ugyanis a védjeggyel ellátott áru EGT-n belüli forgalmazása jogszerű, akkor a továbbforgalmazás (kivitel) is a jogkimerülés körébe tartozik, ahhoz nem szükséges a védjegyjogosult külön engedélye.

Az értelmezésre feltenni kért másik kérdés az volt: ki köteles bizonyítani a jogkimerülést. Azzal az alperesi állásponttal szemben, hogy a felperesnek kell bizonyítania, miszerint a terméket a mexikói piacon hozta forgalomba, a másodfokú bíróság azt emelte ki, hogy az Európai Bíróság a bizonyítási teher kérdését már korábbi ítéleteiben (C-414/99, C-416/99 Davidoff és Lewi Strauss egyesített ügyek) eldöntötte. Kimondta, hogy minden esetben a hozzájárulás meglétére hivatkozó kereskedőt terheli annak bizonyítása, hogy rendelkezik a védjegyjogosult részéről ilyen hozzájárulással. Nem ellentétes ezzel az alperes által egyébként hivatkozott C-405/03. számú úgynevezett Colgate-ügyben hozott ítélet sem.

A Fővárosi Ítéltábla végzése ellen előterjesztett alperesi fellebbezés folytán eljáró Legfelsőbb Bíróság, mint másodfokú bíróság a 2008. július 2-án kelt,

Pf.IV.24.875/2008/3.számú végzésével a Fővárosi Ítéltábla végzését helybenhagyta, és az alperest 10.000 Ft fellebbezési eljárási költség megfizetésére kötelezte. Indokolása szerint helyesen foglalt állást a Fővárosi Ítéltábla abban a kérdésben, hogy előzetes döntéshozatali eljárásra - többek között - akkor nincs szükség, ha megállapítható: a vitás közösségi jogi rendelkezést az Európai Bíróság már értelmezte. A felperes által felhívott C-414/99. és C-416/99. számú jogesetekben már kifejtésre került, hogy a védjegy jogosultjai engedélyre hivatkozó gazdasági szereplőnek kell bizonyítania, hogy a védjegyjogosult a közösségben való forgalomba hozatalhoz hozzájárult. Ezt az értelmezést a Pp. 164. §-ában foglaltakkal is összhangban állónak látta a felperes a nemlegesség bizonyítására védjegybitorlási perben sem kötelezhető.

A folytatódó fellebbezési tárgyaláson az alperes változatlan formában fenntartotta a fellebbezését. Indítványozta a tárgyalás elhalasztását és a Legfelsőbb Bíróságnak az Európai Bíróság C-244/00. számú, az úgynevezett Van Doren ügyben hozott határozatának értelmezésére vonatkozó jogerős határozatának bevárását. Kérte, hogy a másodfokú bíróság foglaljon állást a vámhatósági lefoglalás végrehajtásának módja tekintetében általa felvetett jogkérdésben is.

A felperes érdemi felszólalásában arra hivatkozott, hogy a fellebbezéshez csatolt angol nyelvű számla az eljárásnak ebben a szakaszában már nem vehető figyelembe, ettől függetlenül sem szolgálna kellő bizonyítéknak a felperesi tényelőadással szemben.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem keretei között bírálta felül, és ebben a körben a fellebbezést kis részben - a perköltség összezszerűségét illetően - alaposnak, egyébként alaptalannak találta. Az elsőfokú bíróság érdemi döntésével egyetértett, amellet, hogy - a döntés érdemét nem érintően - szükségessé vált a védjegy lajstromszámának pontosítása.

Az alperes fellebbezésének középpontjában a jogkimerüléssel összefüggő bizonyítási kötelezettség, illetve bizonyítási teher állt. Az alperes azt tartotta eldöntendő kérdésnek, hogy a terméknek az EGT területén történt forgalomba hozatala keretében a forgalmazói láncolatot kinek és meddig kell visszakövetnie, a felperesnek kell-e bizonyítani, hogy hol hozta elsőként forgalomba a terméket és van-e az alperesnek bizonyítási kötelezettsége akkor, ha a felperes e bizonyítás elől elzárkózik.

Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy a Vt. 16. §-a szerinti jogkimerüléssel védekező alperest terhelte annak bizonyítása, hogy az áru jogszerűen került az EGT területére.

A másodfokú bíróság az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelmet elutasító végzésében már kifejtette az elsőfokú bírósággal megegyező jogi álláspontját, miszerint a védjegyjogosult engedélyére hivatkoznak

kell bizonyítania, hogy a védjegyjogosulttól engedéllyel rendelkezik és nem a védjegyjogosultnak, hogy ilyen engedélyt nem adott.

A Legfelsőbb Bíróság jogerős végzése is megerősítette ezt az álláspontot és részletezte, hogy a felperes nem kötelezhető nemlegesség bizonyítására. Önmagából abból, hogy az alperes vitatta a felperesnek azt az előadását, hogy a mexikói piacon hozta forgalomba a terméket, nem vonható le olyan következtetés, hogy a felperest terheli annak bizonyítása, hogy nem az EGT területén hozta forgalomba a terméket.

A védjegybitorlási perekben a törvényi tényállás megfogalmazásából következően a felperes bizonyítási kötelezettsége csak arra terjed ki, hogy védjegyoltalma fennáll és, hogy a tiltott használati cselekmények egyikét az alperes megvalósította. Ezzel szemben a Pp. 164. §-a értelmében a bitorlónak állított alperesnek kell bizonyítania azt, hogy védjegyhasználatja jogszerű, akár azért, mert engedéllyel rendelkezik, akár azért, mert a védjegyoltalom kimerült. Az adott esetben a védjegyhasználat jogszerűségét az alperes nem tudta bizonyítani.

A másodfokú bíróság - a Pp. 235. § (1) bekezdésében foglalt, a fellebbezési eljárásban előterjeszthető bizonyítékok körét korlátozó rendelkezés miatt - nem vehette figyelembe a fellebbezéshez csatolt angol nyelvű számlát, mivel az alperes nem igazolta, hogy a korábban nem csatolt bizonyíték az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a tudomására. A Főváros Ítéltábla azonban utal arra, hogy ez a számla a figyelembevételére esetén sem eredményezte volna más érdemi döntés meghozatalát. Az abban foglalt adatok hiányossága, illetve pontatlansága folytán a számlában foglaltak beazonosításra alkalmatlanok voltak.

Az alperesi fellebbezés a perköltség összegét illetően vezetett eredményre.

A másodfokú bíróság előre bocsátja, hogy az alperes tévedett, amikor a lefoglalt áru értékének forintegyenértéke alapján látta megjelölhetőnek a perértéket és ennek alapján kiszámíthatónak a terhére megítélt ügyvédi munkadíjat.

Védjegybitorlási perekben nem érvényesülnek a pertárgy érték kiszámítására vonatkozó, a Pp. 24. §-ában foglalt általános szabályok. A jogsértés megítélése ugyanis nem attól függ, hogy az milyen értékű árura vonatkozik. A védjegybitorlási perekben az Itv. 39. § (3) bekezdése szerinti meg nem állapítható ügyértéket kell figyelembe venni, következésképp az ügyvédi munkadíj meghatározására a 32/2003.(VIII.22)IM. rendeletnek nem a 3. § (2) bekezdésében írt rendelkezéseit, hanem a meg nem határozható perérték esetére irányadó 3. § (3) bekezdését kellett alkalmazni.

Az alperes fellebbezésében helyesen érvelt azzal, hogy a megjelölt rendelkezés alapján megítélt perköltség is eltúlzottnak volt tekinthető. A Fővárosi Ítéltábla értékelte a kifejtett jogi képviseleti munka mennyiségét, időigényét, s így a

perköltséget - a felperes által lerótt 21.000 forint kereseti illetéket is magában foglaló
- 61.000 Ft-ra leszállította.

A Fővárosi Ítéltábla a kifejtettek szerint a Vt. 79. §-a alapján érvényesülő Pp. 253.
§ (2) bekezdése értelmében az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta.

A másodfokú bíróság - hatáskör hiányában - nem látta elbírálhatónak a Vámhatóság
eljárásával, illetve a Vht. rendelkezéseinek mikénti alkalmazásával kapcsolatos
kérelmet.

A fellebbezés kis részben eredményre vezetett, ennek következtében az alperest
másodfokú részperköltség illeti meg [Vht. 79. §, Pp. 239. §, Pp. 81. § (1) bekezdés].
A perköltség összegszerű megállapítása a 32/2003.(VIII. 22.)IM. Rendelet 3. § (3 és
5) bekezdése szerint, a 4/A. § alapján áfával növelten történt.

Budapest, 2008. október 31.

. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

Dr. Fülöp György Mária s.k.
Zsuzsanna s.k.
előadó bíró

Dr. Lukács
bíró

A kiadmány hitelül:
bírósági ügyintéző